

Nicolai

verbeterd. Dat is niet het geval. De heer Van Dijk constateert dat de onderhandelingen over het JBZ-hoofdstuk nog niet zijn afgerond en hij verzoekt daarom de regering te bevorderen dat de besluitvorming wordt uitgesteld. De Commissie die het oordeel hierover geeft, constateert ook dat dit hoofdstuk niet kan worden afgerond en stelt daarom voor dat zij nog met een nader bericht zal komen. De Commissie zelf denkt dat dit een positief bericht kan zijn. Ik vind het dus werkelijk ongepast om vooruitlopend op het nadere bericht van de Commissie en tegen de verwachting van de Commissie in ervan uit te gaan dat Roemenië het niet zal halen en nu reeds als Raad deze stappen te nemen. Dan neem je de Commissie niet serieus.

Bovendien is het ongelukkig dat de heer Van Dijk een alternatieve mogelijkheid niet serieus genoeg lijkt te nemen, die ik in het algemeen overleg naar voren heb gebracht. Deze zou in mijn ogen ± maar dat maakt de heer Van Dijk zelf wel uit ± juist tegemoetkomen aan zijn materiële zorgen en bezwaren. In mijn scenario wordt immers, als dat nodig mocht zijn, een ongekend zware monitoringprocedure van de ontwikkelingen in Roemenië gekoppeld aan niet eerder voorgekomen concrete benchmarks, criteria, stappen die gezet moeten worden, juist op gevoelige punten zoals de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Daarmee noem ik slechts één heel belangrijk terrein waarover de heer Van Dijk het ook had. Als het tegenvalt, wordt dat gekoppeld aan toetreding maximaal één jaar later. Als het nodig is, lijkt dát mij de maximale druk op Roemenië en de beste manier om eruit te komen. Ik vind het ongelukkig dat ik de heer Van Dijk hiermee niet heb kunnen overtuigen, maar ik moet de aanneming van deze motie nadrukkelijk ontraden.

De heer **Van Dijk** (CDA): Is de staatssecretaris het met mij eens dat er een fundamenteel verschil bestaat tussen wat ik heb voorgesteld en wat hij voorstelt? Wij leggen er namelijk de nadruk op dat de druk erop wordt gehouden voordat wij een besluit nemen over toetreding van Roemenië tot de Europese Unie. Volgens het voorstel van de staatssecretaris is het maximale sanctie criterium één jaar. Hoe dan

ook, zij komen er in 2008 bij, of zij nou wel of niet voldoen aan dit element. Is de staatssecretaris het voorts met mij eens dat het heel erg lastig is om op het punt van onafhankelijke rechtspraak vrijwaringsclausules in het leven te roepen? Dat was ook een van de elementen die hij in het algemeen overleg daarnaar naar voren heeft gebracht. Daarom is zijn voorstel onvoldoende in onze ogen.

Staatssecretaris **Nicolai**: Voorzitter. Deze toelichting van de heer Van Dijk overtuigt mij niet. Zeker niet. Hij heeft gelijk als hij zegt dat zijn voorstel iets anders is dan mijn opmerkingen. Daarom ontraad ik de aanneming van zijn motie ook zo duidelijk. Daarover zijn wij het in ieder geval wel eens. Als ik het even scherp zeg: deze motie kan ertoe leiden dat wij Roemenië drie maanden langer onder druk houden, terwijl de lijn die ik zonet beschreef ertoe leidt dat Roemenië drie jaar langer onder druk blijft. Juist in materiële zin leidt dit scenario, waarvan ik nog niet besloten heb of het nodig zou zijn, tot grotere druk op Roemenië en kan het dus de ontwikkelingen daar beter bevorderen dan de lijn die de heer Van Dijk in zijn motie voorstelt. Ik blijf erbij dat ik de aanneming van deze motie ontraad.

Voorzitter. De tekst van de motie op stuk nr. 585 heb ik nog niet.

De **voorzitter**: Ik zal het dictum van die motie even voorlezen en verzoek de bodes, u de tekst te doen toekomen. Het dictum luidt: verzoekt de regering, bij de eerstvolgende bijeenkomst van de Raad deze mogelijkheid ter sprake te brengen, zodat op een later tijdstip formele dan wel informele afspraken die daartoe leiden kunnen worden gevoerd.

Staatssecretaris **Nicolai**: Mijnheer de voorzitter. Het blijft wat mij betreft balanceren op de formulering die ik eerder heb gebruikt, dat ik niet de verdenking op mij wil laden dat wij iets willen veranderen aan het verdrag, om de redenen en tegen de achtergrond zoals ik daarnet heb aangegeven. Als ik de motie zo mag lezen dat die de regering de ruimte geeft die zorgvuldigheid in acht te nemen, hoef ik die niet te ontraden en laat ik het oordeel daarover aan de Kamer over.

De heer **Van Bommel** (SP): De staatssecretaris stelt een vraag aan de indieners. Ik meen dat die ruimte zo bedoeld is, dus het antwoord op zijn vraag is ja.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Weisglas

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 14 oktober 2004 over **huwelijksmigratie**.

□

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. De vaste commissie voor Justitie heeft een algemeen overleg gevoerd over strengere regels voor huwelijksmigranten. Daar heb ik namens mijn fractie vragen gesteld over en kritiek geuit op de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen, maar ook over de proportionaliteit en de juridische houdbaarheid ervan. In dat debat heb ik met goedkeuring van de collega's de minister enkele brieven gegeven van hoogleraren met een reeks juridische vragen over en kritiek op het nieuwe beleid. De minister heeft in dat debat toegezegd dat zij daarop zou reageren.

De minister is tegelijk voornemens, dit nieuwe beleid op 1 november aanstaande van kracht te laten worden. Dat houdt zij ook staande, maar de reactie op die juridische vragen hebben wij nog niet mogen ontvangen. Dat maakt dat ik, los van mijn politieke oordeel ± dat een slag anders is dan het oordeel van de minister ± ten principale vind dat de minister het van kracht laten worden van het nieuwe beleid zou moeten uitstellen totdat het debat met de Kamer volledig zal zijn afgerond. Daarvoor hebben wij het antwoord op die juridische vragen nodig. Dat is voor mij een principiële kwestie.

De heer **Visser** (VVD): De heer Dijsselbloem verwijst naar toestemming die hij zou hebben gekregen van de commissie. Wij hebben in de vergadering die hij bedoelt expliciet gezegd: u mag een brief geven, maar wij gaan niet opnieuw de discussie voeren over zaken die in de

Dijsselbloem

commissie niet zijn besproken en die alleen maar in een brief staan. De heer Dijsselbloem moet nu niet doen alsof hij toestemming van de commissie had dat wij niet door zouden procederen als die brieven niet behandeld waren. Daarvan hebben wij expliciet gezegd dat dat niet zo is.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Ik heb die brieven via de griffier aan de minister mogen geven. De hele commissie heeft daarmee ingestemd. De minister heeft toen toegezegd dat zij op die brieven zou reageren. Ik vind ten principale dat de Kamer de mogelijkheid moet hebben vragen te stellen. Dat is namelijk het meest basale recht van de Kamer. Ik vind dat de minister de plicht heeft daarop te antwoorden. Ik heb van de minister nog geen enkel argument gehoord waarom de inwerkingtreding van dit besluit niet een of twee weken zou kunnen worden opgeschort totdat wij de antwoorden hebben gehad. Dan kunnen wij tot ons politiek oordeel komen. Als de Kamermeerderheid vervolgens de minister steunt, is dat zo. Daarvoor ben ik politicus genoeg. Maar dit gaat om het principiële punt dat dit debat niet eerder is afgerond dan nadat de vragen van de Kamer zijn beantwoord.

De heer **Visser** (VVD): Ik kan mij uw voorbehoud wel voorstellen, maar het zijn geen vragen van de Kamer. Die zijn in het debat niet eens gesteld. Het is een brief die buiten het debat om is gegeven.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Nee, niet buiten het debat ...

De heer **Nawijn** (LPF): De heer Dijsselbloem overhandigde brieven buiten de Kamer en ik ben het met hem eens dat hij op zichzelf recht heeft op een antwoord daarop. Ik ben ook van mening dat dit tijdig moet gebeuren. Als de heer Dijsselbloem het antwoord van de minister had ontvangen, bij wijze van spreken vóór 1 november aanstaande, zou hij dan het debat opnieuw laten openen?

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Als wij dat antwoord op dit moment hadden gehad, zou ik misschien politiek-inhoudelijke moties hebben ingediend om het beleid mogelijk bij te sturen. Ik beschik nu echter niet

over die antwoorden en kan dus niet eens tot een finaal oordeel komen.

Ik dien dus de volgende procedurele motie in, waarin ik ten principale uitspreek dat ik van mening ben dat de Kamer recht heeft op antwoorden, alvorens een bepaald besluit van kracht wordt. Ik spreek de hoop uit dat de minister die democratische gang zal respecteren.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering voornemens is per 1 november aanstaande de regels voor gezinsvorming en -hereniging aan te scherpen;

constaterende dat deze aanscherpingen de nodige juridische vragen oproepen;

overwegende dat de toegezegde reactie op deze juridische kritiek de Kamer nog niet heeft bereikt;

verzoekt de regering, de inwerkingtreding van nieuwe regelgeving inzake huwelijksmigratie uit te stellen tot nadat de Kamer de gevraagde informatie daarover heeft ontvangen en tot een eindoordeel is gekomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Dijsselbloem en Azough. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 867 (19637).

□

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. Dit VAO volgt op een uitermate onbevredigend AO. De reden daarvan is niet dat wij het politiek oneens zijn. Dat is immers "part of the game". De reden is dat de wijze van behandeling van de voorliggende maatregelen in ieder geval wat ons betreft zeer zorgvuldig is geschied, terwijl wij hier spreken over onvervreemdbare rechten van diegenen die door deze maatregelen zullen worden getroffen.

Ik herhaal dat 83% van de jongeren onder de 25 jaar en een zeer grote meerderheid van allochtone en autochtone vrouwen in

Nederland daaraan niet zal kunnen voldoen. Daarom dienen juridische vragen of twijfels wat mij betreft principieel in ieder geval te worden beantwoord en onderzocht voordat invoering van de maatregelen plaatsvindt. De invoering is nu gepland op 1 november aanstaande. Ik steun daarom de motie van de fractie van de heer Dijsselbloem. Ik ben er namelijk voorstander van de invoering van de maatregelen kort op te schorten. Het lijkt mij goed eerst de antwoorden op de vragen af te wachten en vervolgens tot invoering over te gaan.

□

Minister **Verdonk**: Mijnheer de voorzitter. Naar aanleiding van de motie van de heer Dijsselbloem raad ik de Kamer aan terug te blikken op het tijdspad dat al achter ons ligt als het om dit onderwerp gaat.

Op de eerste plaats ligt er het Strategisch Akkoord van 3 juli 2002 uit de kabinetsperiode Balkenende I. Daarin werd al gesproken over het verhogen van de minimumleeftijd voor gezinsvorming van 18 naar 21 jaar. Tevens werd daarin gesproken over het bijstellen van de inkomenseis naar 130% van het wettelijk minimumloon.

Vervolgens lag het hoofdlijnenakkoord van 16 mei 2003 voor uit de periode Balkenende II, waarin werd voorgesteld de minimumleeftijd voor gezinsvorming te verhogen van 18 naar 21 jaar en de inkomenseis bij te stellen naar 120% van het wettelijk minimumloon. In februari 2003 is een politiek akkoord verkregen op de richtlijn. Het akkoord van de Tweede Kamer, inclusief de PvdA, is in mei van hetzelfde jaar verkregen. Dat heeft tot gevolg gehad dat de richtlijn formeel op 22 september 2003 kon worden aangenomen.

Op 10 maart 2004 heb ik de voorzitter van de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de aanscherpingen. Het onderwerp van die brief was de implementatie van de richtlijn gezinshereniging. Natuurlijk probeer ik ieder Kamerlid ter wille te zijn met het beantwoorden van vragen.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): De minister doet nu net alsof de Kamer heeft zitten slapen, maar de vaste commissie voor Justitie heeft verschillende keren moeten vragen om de AMvB te mogen zien. Die

Verdonk

hebben wij op 28 september ontvangen, ruim twee weken geleden. De minister kan ons nauwelijks voor de voeten werpen dat de Kamer voor vertraging zorgt. Vervolgens hebben wij verschillende keren moeten vragen om het advies van de Raad van State. De behandeling van de AMvB in de Kamer gaat dus buitengewoon snel. Ik zie geen enkel argument waarom een aantal vragen niet zorgvuldig beantwoord kan worden.

Minister **Verdonk**: Ik ben te allen tijde bereid om vragen zorgvuldig te beantwoorden. Het gaat om de inhoud van het beleid, die op 10 maart 2004 aan de Kamer is meegedeeld. De brief van de heer Groenendijk waarover is gesproken is een brief aan de leden van de vaste commissie voor Justitie, gedateerd 5 april 2004. Nogmaals, ik beantwoord graag alle vragen. In het AO dat wij hebben gehad kwam de heer Dijsselbloem ineens met twee stukken. Ik heb toen uitdrukkelijk gezegd dat ik een aantal juristen er al naar had laten kijken. De Raad van State heeft ernaar gekeken. Iedereen heeft zijn mening kunnen geven. Die meningen zijn opgenomen in het dossier.

Ik ben er daarna achter gekomen dat de brief van de heer Groenendijk al op het departement lag. De motieven en de informatie in de brief zijn al meegenomen en beoordeeld. Tijdens het algemeen overleg heb ik al meermalen gezegd dat ik naar de brief zal kijken. Ik zal zorgen dat er een reactie op komt. 1 november als invoeringsdatum blijft echter staan. Daarvoor heb ik politieke steun geproefd bij de Tweede Kamer of de Kamer moet het ineens anders willen. Dan hoor ik het graag. Ik heb dat toen niet gehoord en volgens mij ook nu niet. De invoeringsdatum blijft wat mij betreft 1 november.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): De minister zegt eigenlijk dat macht boven recht gaat. Dat stuit mij tegen de borst. De AMvB is pas twee weken in de Kamer. Ik heb nog nooit meegemaakt dat de Kamer een goede behandeling van wet- en regelgeving onmogelijk wordt gemaakt, omdat al veel eerder, al twee jaar tevoren in een regeerakkoord, een voornemen heeft gestaan. Ik erken dat dit relevant is, maar op het moment dat de wet- en regelgeving ons bereikt begint de

zorgvuldige behandeling in de Kamer pas. Dat is pas twee weken geleden gebeurd. Ik verwerp de argumentatie van de minister.

Minister **Verdonk**: Ik wijs er nogmaals op dat in februari 2003 al is gesproken over de Europese richtlijn. Er is toen ook een akkoord van de Kamer op die richtlijn verkregen. Daarin staat waar wij over praten.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Dat is echt flauwe kul.

Minister **Verdonk**: Op 10 maart 2004 heb ik de aanscherpingen aan de Kamer bekend gemaakt. Voor de duidelijkheid: de Tweede Kamer heeft pas eind september om de AMvB gevraagd. Er was helemaal geen voorhangprocedure afgesproken met de Kamer.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Mijn principiële bezwaar is dat de minister zegt dat de Kamer de stukken niet krijgt als zij er niet om vraagt. Als de Kamer de conceptregelgeving eindelijk krijgt, had zij maar twee jaar tevoren, toen er voor het eerst iets over in beleidsstukken stond, moeten reageren. Zo gaan wij niet met elkaar om. Op het moment dat de regelgeving ons bereikt, hebben wij er recht op die zorgvuldig te behandelen. Ik heb van de minister geen enkel inhoudelijk argument gehoord waarom de ingangsdatum van dit besluit niet enkele weken kan opschuiven, in afwachting van een gedegen reactie op de juridische vragen.

Minister **Verdonk**: Voorzitter, hier wil ik toch iets tegenover stellen. Wij hebben hierover een algemeen overleg gehad en wij hebben een volledig debat gevoerd. Daarin zijn alle inhoudelijke argumenten naar voren gekomen. Ik heb steeds duidelijk gezegd dat de datum van invoering 1 november blijft. Ik laat het hierbij.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over drie moties, ingediend bij het debat over **het verslag van een algemeen overleg over de RAZEB**, te weten:

- de motie-Duyvendak over de rol van de regering als voorzitter van de EU (21501-02, nr. 580);
- de motie-Van Dijk over uitstel van de besluitvorming over de toetreding van Roemenië (21501-02, nr. 582);
- de motie-Van Bommel/Herben over de mogelijkheid tot het afwijzen van individuele kandidaat-Commissarissen (21501-02, nr. 585).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Voorzitter. Onze fractie zal tegen de motie-Van Dijk over het opschorten van de toetreding van Roemenië stemmen. Dit wil niet zeggen dat wij de zorgen over de situatie in dat land niet zouden delen. Gelet op de corruptie, het gebrek aan onafhankelijkheid van de rechterlijke macht enz. is daar wel degelijk iets aan de hand, maar wij zijn tevreden met de toezegging van de regering dat er een zeer zware monitoring mogelijk zal zijn en dat toetreding eventueel een jaar zal worden uitgesteld. Het juiste moment om dit soort besluiten te nemen lijkt ons als het nieuwe rapport van de Europese Commissie er is. Wij zullen dus tegen deze motie stemmen, maar wij delen wel de zorgen over de situatie in Roemenië.

□

De heer **Van Baalen** (VVD): Voorzitter. Onze fractie zal eveneens tegen de motie-Van Dijk stemmen. Wij vinden dat de regering voldoende garanties voor een goede procedure heeft ingebouwd, waarbij Roemenië moet voldoen aan de criteria van Kopenhagen. Mevrouw Van der Laan noemde daarnaast al de monitoring. Wij heten Roemenië graag welkom in de Europese Unie als het land aan de eisen voldoet, wat nu gegarandeerd is.

In stemming komt de motie-Duyvendak (21501-02, nr. 580).